

Tacksägelsedagen

Predikan i Osby kyrka 10 okt 2009

”Lovsång”

Luk 17:11-19

Under sin vandring mot Jerusalem följde han gränsen mellan Samarien och Galileen. **12**När han var på väg in i en by kom tio spetälska emot honom. De stannade på avstånd **13**och ropade: "Jesus, mästare, förbarma dig över oss!" **14**Då sade han till dem: "Gå och visa upp er för prästerna!" Och medan de var på väg dit blev de rena. **15**En av dem vände tillbaka när han såg att han hade blivit frisk. Med hög röst prisade han Gud **16**och kastade sig till marken vid Jesu fötter och tackade honom. Han var samarier. **17**Jesus frågade: "Blev inte alla tio rena? Var är de nio andra? **18**Är det bara den här främlingen som har vänt tillbaka för att ge Gud ära?" **19**Och han sade till mannen: "Stig upp och gå. Din tro har hjälpt dig."

Tacksamhet är idag inget enkelt ord att tala över. Vi svenskar lär visserligen använda oss av ordet tack väldigt ofta. Vi tackar för inbjudan och vi tackar för senast. Men väldigt ofta så blir tacksamhet, eller vår brist på tacksamhet, något som vi förknippar med skam och skuld. Vi känner att vi borde vara tacksamma, särskilt i relation till hur andra har det. Men när vi ser hur bra vi har det jämfört med andra så kanske detta är något som mer ger oss skuld än fyller oss med tacksamhet? Och kanske blir givandet, när vi ger pengar till välgörenhet, mer ett sätt att köpa sig ett gott samvete än något som man gör av glädje.

En av orsakerna till svenskens ofta ambivalenta inställning till tacksamhet kan vara att man inte alltid kopplar samman det goda vi får med Gud. Hälsa och välstånd, ser vi detta som Guds gåvor? Tror vi på Gud, inte bara som en abstrakt princip utan som en levande verklighet i våra liv. Att han faktiskt har sitt finger med i spelet i händelser och skeenden. För om vi inte tror det så finns det ju heller ingen anledning att vända sig till Gud med sin tacksamhet.

De här nio som inte kom tillbaka, vi tänker vanligtvis att de var väldigt otacksamma som inte kunde bemöda sig med att gå tillbaka till Jesus och tacka honom. Kunde de inte kosta på sig en sådan liten gest?

Men egentligen är det inte det som texten säger. Problemet för de andra nio var inte att de var otacksamma utan att de inte kopplade samman sitt plötsliga tillfriskande med Jesus. För vad hade egentligen Jesus gjort? Han hade ju varken lagt sina händer på dem eller helat dem på plats. Det enda han hade sagt var: "Gå och visa er för prästerna". Eftersom de befann sig i Samarien så var det en promenad som tog ett par dagar. Någonstans på

vägen så skedde undret, kanske när de närmade sig templet i Jerusalem. Alla tio gick i tro, de gick utan att ha några garantier. Och alla tio kunde visa sig för prästerna, utan spetälska så att de kunde bli friskförklarade.

Men kanske de nio började undra; var det verkligen Jesus som hade botat dem? Han hade visserligen sagt åt dem att gå, men det som sen hände var kanske bara en tillfällighet. Skulle Jesus verkligen ha äran för att ha botat? Kanske var det istället närheten till templet och offren där som hade åstadkommit undret. Vi vet inte var de andra nio tog vägen, men det är inte omöjligt att de stannade kvar i templet och prisade Gud där.

Det speciella med samariern var kanske inte i första hand att han skulle vara mer tacksam än de andra utan att han tydligt kopplade samman undret med Jesu ord. Han började ana vem han var, ana att Jesus verkligen var den som skulle ha äran. Och därför kommer han tillbaka till Jesus för att prisa Gud inför honom. Han förstod att det var samma sak att prisa Gud och att tacka Jesus.

Äkta tacksamhet bygger alltså på tro! På hur vi tolkar verkligheten. Kopplar vi samman det goda vi får med Gud själv?

Vi kan tänka oss någon som är sjuk och ber till Gud om hjälp och helande. Och så blir människan frisk! Men var det verkligen Gud som botat? Kanske hade han blivit frisk i alla fall. Läkaren sa att det visserligen var ovanligt men att det hänt förr. Och så kommer tvivlet in som tar bort tacksamheten och lovsången.

Det kan handla om andra saker; ekonomiska bekymmer som plötsligt får sin lösning. Var det Gud som hjälpte? Allting går ju att förklara bort, istället för Gud så kan vi sätta in ord som "tur" och "tillfällighet". Men nöjer vi oss med detta så krymper vår värld och vi med den. Tillvaron blir andefattig.

Förutsättningen för att tacksamheten och lovsången ska växa i oss är alltså att vi öppnar oss för Gud som en levande verklighet i våra liv. Att vi ber honom om hjälp, kommer till honom med våra bekymmer. Och vågar lita på att han verkligen hjälper och inte kommer med bortförklaringar när det sker.

Men det gäller inte bara enstaka händelser, det gäller även livet i stort. Att vi lever, att vi andas och finns till beror bara på Guds nåd. Varje morgon får vi leva av Guds nåd. Det är inte alltid enkelt att leva, det finns många svårigheter att ta sig igenom, men även då vill Gud ge oss kraft så att vi orkar.

Tacksamhet handlar alltså om att se bortom verkligheten. Eller se den osynliga delen av verkligheten. Se att Gud står bakom allting. För att bli tacksamma måste vi se med trons ögon.

"Din tro har hjälpt dig" sa Jesus till samariern. Visserligen hade alla blivit hjälpta med spetälskan, alla hade blivit friska. Men det var bara han som fick höra dessa ord från Jesus: "din tro har hjälpt dig". Han fick mer hjälp

än bara kroppslig hjälp. Han blev helad även i sitt inre och det är det som är det viktigaste.

Även om de alla blev av med sin spetälska och kunde börja leva som vanliga människor i samhället igen, så skulle de förmodligen ändå drabbas av andra sjukdomar i framtiden, som vanliga människor gör. Det kroppsliga helandet är alltid temporär, i väntan på uppståndelsens morgon. Men samariern hade kommit till tro på Jesus, och det är något som varar för evigt.

Tacksamheten och lovsången är något som föds ur tron. Utan tron blir tacksamhet något tungt, något som man ska prestera. Och något som förknippas med skuld om man inte är tillräckligt tacksam. Och något som man kanske försöker köpa sig fri ifrån, bli av med.

Men tacksamhetens lovsång är något som vill flöda fritt i våra liv, när vi tar emot Guds helande gåvor. Vi ska snart ta emot Kristus i nattvardens bröd och vin. Ett gammalt grekiskt ord för nattvard är eukaristi som betyder tacksägelse. Det är en tacksägelsemåltid som vi ska fira. Det som Gud ger oss i denna måltid är en gåva som överträffar allt annat som han kan ge oss. Han ger oss sin egen son Kristus själv, under bröd och vin, när vi böjer knä vid altarrunden. Genom trons ögon ser vi bortom den synliga verkligheten. Och när vi reser oss upp får vi göra det med samma ord som Jesus sa till samariern: "Stig upp och gå. Din tro har hjälpt dig."